

Uchwała nr 79/22
Sejmiku Województwa Mazowieckiego
z dnia 24 maja 2022 r.

w sprawie skargi na Marszałka Województwa Mazowieckiego

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 547 i 583) oraz art. 229 pkt 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, 1491 i 2052) – uchwała się, co następuje:

§ 1.

Skargę Pana (...) z dnia 10 kwietnia 2022 r. na Marszałka Województwa Mazowieckiego uznaje się za bezzasadną.

§ 2.

Treść uchwały wraz z uzasadnieniem podlega doręczeniu Skarżącemu.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Sejmiku Województwa Mazowieckiego.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Sejmiku
Województwa Mazowieckiego

Ludwik Rakowski

Uzasadnienie

Pan (...) (dalej: „Skarżący”) w skardze z dnia 10 kwietnia 2022 r. wyraził niezadowolenie z organizacji publicznego transportu zbiorowego na terenie powiatu żyrardowskiego i gminy Wiskitki, w związku z wstrzymaną realizacją przewozów autobusowych pomiędzy Żyrardowem a Sochaczewem oraz z odpowiedzi udzielonych Skarżącemu na pisma kierowane w przedmiotowej sprawie do Marszałka Województwa Mazowieckiego.

Zgodnie z § 41b ust. 2 i 3 Statutu Województwa Mazowieckiego, stanowiącego załącznik do uchwały nr 145/09 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 7 września 2009 r. w sprawie Statutu Województwa Mazowieckiego (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2019 r. poz. 1460), skarga została przekazana Zarządowi Województwa, celem ustosunkowania się, a następnie wraz ze stanowiskiem Zarządu przekazana do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji (dalej: „Komisja”).

Zarząd Województwa w swoim stanowisku wskazał, że Marszałek Województwa jest organem, który na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 lit. f i g ustawy o transporcie drogowym, wyłącznie na wniosek przedsiębiorcy wydaje, zmienia lub wygasza zezwolenia na wykonywanie regularnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym.

Przewozy na linii komunikacyjnej relacji Żyrardów – Wiskitki – Sochaczew – Żuków, na podstawie zezwolenia Nr 00384/W/2 Marszałka Województwa Mazowieckiego z dnia 26 sierpnia 2019 r., wykonuje PKS w Grodzisku Mazowieckim Sp. z o.o., która w dniu 24 lutego 2022 r. przekazała do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie pisemną informację o zawieszeniu z przyczyn ekonomicznych od dnia 14 marca 2022 r. wszystkich kursów wykonywanych na linii komunikacyjnej Żyrardów – Sochaczew na podstawie ww. zezwolenia Nr 00384/W/2.

Zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 8) obowiązek przewozu może zostać ograniczony przez przewoźnika w razie klęski żywiołowej, przerwy w eksploatacji, szczególnych trudności spowodowanych przez klienta, z przyczyn ekonomicznych, których przewoźnik nie mógł przewidzieć, jak również z uwagi na bezpieczeństwo ruchu. Ograniczenia mogą polegać na całkowitym lub częściowym zawieszeniu przewozu, wyłączeniu z przewozu określonych kategorii przesyłek, relacji przewozowych lub punktów odprawy, zawieszeniu przewozu we wskazanych dniach albo uzależnieniu przewozu od spełnienia określonych warunków. Ograniczenia przewozu podaje się do wiadomości publicznej w sposób zwyczajowo przyjęty i obowiązek taki ciąży na przewoźniku. Marszałek Województwa Mazowieckiego nie udziela w tym przypadku jakichkolwiek pozwoleń, ponieważ nie jest w stosunku do PKS w Grodzisku Mazowieckim Sp. z o.o. organem, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 lit. c ww. ustawy. Złożenie informacji o zawieszeniu przewozów nie wymaga również uzgodnienia z innymi samorządami.

Ograniczenie przewozów może nastąpić także na podstawie art. 15n ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 568, z późn. zm.).

W przywołanym przez Skarżącego art. 7 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym wyodrębniono następujących organizatorów publicznego transportu zbiorowego, właściwych ze względu na obszar działania lub zasięg przewozów:

- gmina, związek międzygminny,
- powiat, związek powiatów,
- związek metropolitalny,
- województwo,
- minister właściwy do spraw transportu.

Przepisy ww. ustawy określają również, które jednostki samorządu terytorialnego mają obowiązek sporządzenia planów transportowych oraz ich zależności. Plan transportowy województwa uwzględnia ogłoszony plan transportowy Ministra Infrastruktury, a plany

transportowe jednostek samorządu terytorialnego niższego szczebla powinny uwzględniać zapisy planu transportowego opracowanego przez marszałka województwa. Przy pełnej realizacji takich założeń nastąpiłoby skomunikowanie całego terenu województwa.

Zgodnie z „Planem zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla województwa mazowieckiego” przyjętym uchwałą Sejmiku Województwa Mazowieckiego nr 217/14 z dnia 3 listopada 2014 r. główny wysiłek organizacji przewozów wojewódzkich w województwie mazowieckim koncentruje się na zapewnieniu sprawnych, wysokiej jakości, regionalnych pasażerskich przewozów kolejowych. Plan transportowy województwa mazowieckiego przewiduje jedynie organizację linii komunikacyjnej o charakterze użyteczności publicznej w transporcie drogowym Płock – Warszawa oraz Ostrołęka – Warszawa jako wsparcie i uzupełnienie pasażerskich przewozów kolejowych.

Do zadań organizatorów niższego szczebla należy skomunikowanie swoich terenów z głównymi węzłami przesiadkowymi wyznaczonymi w przedmiotowym Planie transportowym, w tym zapewnienie połączeń z obszarów o niskiej dostępności komunikacyjnej. Według założeń Planu transportowego województwa mazowieckiego, połączenie pozostałych miast powiatowych z Warszawą i zapewnienie skomunikowania pomiędzy miastami powiatowymi należy do zadań jednostek samorządu terytorialnego niższego szczebla. Połączenia te powinny być organizowane głównie jako linie dowozowe do węzłów przesiadkowych lub głównych korytarzy transportowych – na zasadzie stosownych porozumień pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego niższego szczebla.

W związku z powyższym stworzenie kompleksowego systemu transportowego na terenie województwa mazowieckiego wymaga zaangażowania i współpracy organizatorów publicznego transportu zbiorowego wszystkich szczebli jednostek samorządu terytorialnego. Zakłada się, że plany transportowe niższego szczebla będą zsynchronizowane z Planem transportowym województwa mazowieckiego, natomiast sieć komunikacyjna wskazana w nim powinna stanowić podstawę do planowania linii komunikacyjnych przez pozostałych organizatorów publicznego transportu zbiorowego.

Jednakże należy zauważyć, że Marszałek Województwa Mazowieckiego nie sprawuje nadzoru nad jednostkami samorządu terytorialnego niższego szczebla, w tym w zakresie organizacji publicznego transportu zbiorowego na terenie powiatów i gmin w województwie, a organy samorządu województwa nie stanowią wobec powiatu i gminy organów nadzoru lub kontroli.

W zakresie dotyczącym odpowiedzi na pisma skierowane przez Skarżącego do Marszałka Województwa Mazowieckiego w sprawie opisanej w skardze, wyjaśnić należy, że pismem z dnia 17 marca 2022 r. (stanowiącym odpowiedź na pismo otrzymane w dniu 6 marca 2022 r.) Skarżącemu przekazano merytoryczne i wyczerpujące informacje, zgodne z przywołanym powyżej stanem prawnym. Poinformowano również Skarżącego o przyczynach i terminie zawieszenia kursów wykonywanych przez PKS w Grodzisku Mazowieckim Sp. z o.o. na trasie Żyrardów – Sochaczew, wskazując jednocześnie, że organ wydający zezwolenie na przewozy komercyjne nie może zmusić przedsiębiorcy do wykonywania większej liczby przewozów na danej linii komunikacyjnej, bowiem to przedsiębiorca sam określa, po rozeznaniu rynku, częstotliwość i liczbę wykonywanych połączeń autobusowych. Ponadto pismem z dnia 6 kwietnia 2022 r. (stanowiącym odpowiedź na pismo otrzymane w dniu 27 marca 2022 r.) poinformowano Skarżącego, że Marszałek Województwa Mazowieckiego nie sprawuje nadzoru nad działaniami Starosty Powiatu Żyrardowskiego oraz Wójta Gminy Wiskitki, wskazując konkretne przepisy ustawy o samorządzie powiatowym oraz ustawy o samorządzie gminnym.

W związku z powyższym Komisja rekomenduje Sejmikowi uznanie skargi z dnia 10 kwietnia 2022 r. za bezzasadną.

Sejmik Województwa Mazowieckiego po rozpatrzeniu skargi, przychyłając się do stanowiska Komisji, uznaje bezzasadność skargi Pana (...) z dnia 10 kwietnia 2022 r. na Marszałka Województwa Mazowieckiego.

Jednocześnie informuje się, że zgodnie z art. 239 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, z późn. zm.): „W przypadku gdy skarga, w wyniku jej rozpatrzenia, została uznana za bezzasadną i jej bezzasadność wykazano w odpowiedzi na skargę, a skarżący ponowił skargę bez wskazania nowych okoliczności – organ właściwy do jej rozpatrzenia może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy – bez zawiadomiania skarżącego.”.